

Pressiteade

25. november 2009

Tiit Vähi: me peame muutuma ummikriigist keskriigiks

Täna Tallinnas toimuval konverentsil "Eesti pärast eurot" ütles kolmanda paneeli "Tuleviku Eesti majandus – teel kasvuvisiooni suunas" kaasettekandja, ekspeaminister ja ettevõtja Tiit Vähi, et Eesti peaks olema mitte ummikriik, vaid keskriik – selleks tuleb panustada, teadusele, haridusele ja majandusele – euro kasutuselevõttust selleks ei piisa, sest ilma majanduseta pole eurot vaja.

Ettevõtja Tiit Vähi sõnade kohaselt tuleb taastada Eesti atraktiivne positsioon Ida ja Lääne vahel. "Me peame võtma uuesti lauale piirileppe sõlmimise ning arutama uuesti Nord Streami küsimust – jäädes seejuures iseendaks," märkis Tiit Vähi. "Idaturu kadumine tõi kaasa kümnete tuhandete töökohtade kadumise ning Eesti muutumise ummikriigiks. Seda oleks vaja muuta, kuna Läänes on huvi meie kui Ida-Lääne silla vastu suur."

"Euro on Eestis täna kahjuks religioon: me peame liituma euroga ja siis me oleme paradiisis!" selgitas Tiit Vähi. "Kuid euro tähendab sümboliseeritult vaid langenud Berliini müüri – selle tulemusena saavad erinevad ühiskonnad koos ilma takistusteta töötada. Täna ei ole meil isegi seda otsust, et me saame euro. Me alles töötame selle nimel, et see otsus tuleks. Kuigi ma ootan eurot, saaksime ma hakkama eurota, kuid euro ilma majanduseta ei saa. Kas see on väärtuspõhine majandus, kus meil on 15% töötus? Ja kui on, siis kelle jaoks? Ma arvan, et Eesti jaoks küll ei ole."

Majandusteadlane Urmas Varblane sõnas, et tänapäeva majanduses on kõige tähtsam meie koht globaalses väärtusahelas ning Eestil tuleb oma senist koht muuta. "Praegu on väga suur probleem ka see, et Eestist läheb väga palju raha välja. Rohkem läheb välja kui tuleb sisse ja nii ei saa see igavesti kesta," ütles Urmas Varblane.

"Olukord paraneb sellega, kui Eesti ettevõtjad leiavad uusi turge – ja praegu on väga paljud ettevõtteid hoolega uusi turge otsinud ja leidnud," lausus Urmas Varblane. "Me peame oma sihtturge mitmekesistama, mitte leppima paari kolme naabriga. Me ei pea keskenduma unikaalsele teenusele, vaid mõtlema, milline on see ettevõtte mudel, millega olla konkurentsivõimeline. Siis suudame konkureerida ka Hiinaga. Me peame targalt spetsialiseeruma."

Arengufondi juhatuse esimees Ott Pärna ütles, et me oleme jõudnud esmakordselt seisu, kus me mõtleme, kas ja milline on Eesti koht globaalses väärtusahelas. "Peale välisraha kadumist suudame välismaale müüa kolm korda vähem kui varem, mis ongi meie peamine probleem," ütles Ott Pärna. "Kriisi ajal on võimalused just väikestel. Me peame nägema selliseid võimalusi ja neid ära kasutama."

Ettekannetele järgnenud paneelis "Tuleviku Eesti majandus – teel kasvuvisiooni suunas" moderaator oli Tarmo Kriis, kaasettekandjad Ott Pärna, Tiit Vähi ja Urmas Varblane. Panelistid olid Taavi Kotka, Jüri Käo ja Taavi Veskimägi.

Konverentsi "Eesti pärast Eurot" korraldavad Eesti Koostöö Kogu, Arengufond, Tööandjate Keskliit, Kaubandus-Tööstuskoda ja Suureettevõtete Assotsiatsioon. Selle üheks eesmärgiks on diskussiooni toetamine Eesti pikaajaliste arenguprioriteetide üle. Oleme veendunud, et laiapõhjaline arutelu aitab paremini välja sõeluda võimalused ja valikud, mis Eestil järgmisel kümnendil ees seisavad.